سمات المؤمنين في الفتن وتقلب الأحوال

FİTNE VE KARGAŞADA MÜ'MİNLERİN ÖZELLİKLERİ

Salih b. Abdulaziz b. Muhammed Âl-i Şeyh

Kitab ve Sünnet'e Davet Yayınları

بسم الله الرحمن الرحيم

FİTNE VE KARGAŞADA MÜ'MİNLERİN ÖZELLİKLERİ

SALİH BİN ABDULAZİZ BİN MUHAMMED ÂL-İ ŞEYH

KİTAB VE SÜNNETE DAVET YAYINLARI

1435

özgün ismi

سمات المؤمنـــين

في الفتن وتقلب الأحوال

FİTNELERİN VE HALLERİN DEĞİŞİMİNDE MÜ'MİNLERİN ÖZELLİKLERİ

telif

Salih bin AbdulAziz bin Muhammed Âl-i Şeyh

tercüme

Ebu Turab Murad bin AbdurRahman es-Sivasi

tashih ve yayına hazırlama

Ebu Umeyr bin Muhammed et-Turki

kapak tasarım

Ebu Huzeyfe Muhammed Akif

irtibat:

kitabvesunnet@gmail.com

içindekiler

"Fitneler baş gösterdiği zaman kurtuluş, Kitab'ta, Sünnet'te ve Selefi Salih'in rehberliğindedir."

(müellif)

بسم الله الرحمن الرحيم

MUKADDİME

Hamd, âlemlerin Rabbi Allah'adır. Ve Allah'tan başka ilah olmadığına şehadet ederim. Tektir, şerîki/ortağı yoktur. Ve Muhammed'in O'nun kulu ve resûlu olduğuna şehadet ederim.

Bu ümmetten hiçbir zaman kesilmeyen ilimle bizi bol bol nimetlendirmesi nedeniyle Allah'a çokça hamd olsun. Bu dinin korunması, onun esas ve asıllarının korunması ile bizi nimetlendirmesi sebebiyle Allah'a hamd olsun.

O (celle ve alâ)'ya şükrederim ve O (subhânehû)'dan, bana ve size, şüpheler gelip çattığı zaman faydalı ilim; şüpheli şeyler gelip yaklaştığı vakit derin bir basiret bahşetmesini dilerim.

Fazilet ehline ve hatiplere, sahih ilmin, selîm menhecin, Ehli Sünnet ve'l-Cemaat'ın Kitab ve Sünnet nasslarından anladıkları ve üzerinde ittifak ettikleri hususlarda söylediklerinin gerektirdiği hâl üzere sebatkâr olmaları nedeniyle teşekkür ediyorum.

Allah'tan herkes için daha fazla ilim ve anlayış vermesini ve bizi bu hâl üzere, -özellikle de bu gibi sarsıntılı durumlarda- sebatkâr kılmasını diliyorum.[1]

[1] Bu telifin aslı, Şeyh Salih bin Fevzan el-Fevzan'ın önünde, Riyad şehrinde, hicrî 1422 yılının Şaban ayının birinci gününde, imamlara, hatiplere ve davetçilere vermiş olduğum bir konferanstır. (Müellif)

TEMHÎD/ÖNSÖZ

Bu giriş, üç mihver üzerinde durmaktadır:[2]

1. İlim Ehline ve İlimde Kökleşenlere Müracaat Etmek

2. İslam'da Mescid, İbadet ve İlim İçindir

3. Haddi Aşmaktan ve Tevilden Sakınmak

Bunları sırasıyla görelim:

[2] Burada aşağıda gelecek bölüm isimleri tarafımızdan tekrarlanmıştır. (yayıncı)

1. İlim Ehline ve İlimde Kökleşenlere Müracaat Etmek

Şüphe zamanında ve haller değiştiğinde, Selefin görüşüne muvafık olan doğru bakış üzere hırslı ol.

Ömer bin AbdulAziz (rahimehUllahu teâlâ), Sahabeyi ve Tabiînin önde gelenlerini bu vasıfla nitelemiştir. O'nun bu husustaki sözü şöyledir:

"Şüphesiz ki onlar, bir ilim üzere durdular ve nüfuzlu bir basiretle geri çekildiler."[3]

Dedi ki: "Bir ilim üzere durdular." Şüphesiz ki, kişiye ve özellikle de ilim ve tevcih ehline, ilim üzere durmak vaciptir.

[3] Ömer bin AbdulAziz (rahimehUllah)'ın uzunca bir mektubundan. Mektubun tamamı için bknz.: Suneni Ebi Davud, No: 4612. Bu eser hakkında Şeyh el-Elbani Sahihu Suneni Ebi Davud'ta der ki: 'Sahih Maktudur'. (Yayıncı)

İlim iki kısımdır

1.1.Kişinin henüz idrak etmediği, yetişemediği bir konu hakkında mevcut olan ilimdir. Kişi bu ilmi, olay başa gelmeden önce öğrenir ve öğrendiği ilimle, Allah (celle ve alâ)'nın kendisine verdiğini ihata eder veya ihata edemeyebilir de.

1.2.Sadece olay anında araştırdığı ilimdir. Bu durumda insan genelde, ilim ehlinin o husustaki sözlerini, onları önceden öğrenmediği için, ihata edemez.

O halde her kim, ancak olaylar başa geldiği vakit meselelerin mahiyetine muttali olduğunu bilirse, ona vacip olan kendi bakışının kalitesine güvenmemesidir... Ona düşen; ilim ehline, ilimde kökleşenlere müracaat ederek şüphenin izalesini talep etmesidir.

2. İslam'da Mescid, İbadet ve İlim İçindir:

İslam'da mescidin işlevi aşağıdaki gibidir:

2.1.Şüphesiz ki orası, Allah (celle ve alâ)'ya ibadet/kulluk mekânıdır.

2.2.Şüphesiz ki orası, içinde Allah (celle ve alâ)'nın dîninin kemâli ile gerçekleştirilmesinin vacip olduğu yerlerin en büyüğüdür.

2.3.Orada farz namazlar ikame edilir.

2.4.Orada hayrın neşri ve cahillerin eğitilmesi tahakkuk eder.

2.5.Orada, şerîatın gereğine uygun ölçüde, emri bi'l-maruf ve nehyi ani'l-münker icrâ edilir.

2.6.Orada faydalı hutbeler verilir.

Hatip orada, Nebî (sallAllâhu aleyhi ve sellem)'in makamında durur.

Bunun için, mansıp ve mesuliyetin azametine bağlı olarak sorumluluk da büyük olur.

2.7.İmam orada bu görevin îfâ edilmesinde Nebî (sallAllâhu aleyhi ve sellem)'in makamını alır. Çünkü imametin aslı Nebî (sallAllâhu aleyhi ve sellem) ve O (aleyhis salâtu ve-s selâm)'ın seçtiği veya mükellef kıldığı

kişiler içindir. İmamet bu durumda, mescidlerin çok olduğu zamanda işleri idare edenler/yöneticiler içindir.

O halde imam ve hatiplere vacip olan; Selefin Menheci'ni gerçekleştirmeleri, kendilerini ve Müslümanları, içinde ukûbet/cezalandırma olan durumlara maruz bırakmamalarıdır.

3. Haddi Aşmaktan ve Tevilden Sakınmak

Sizi ve tüm müslümanları haddi aşmaktan ve tevilden sakındırıyorum. Çünkü bu ikisi, İslam ümmetinin ferdleri arasındaki bölünmenin, fitnenin ve buğzun temelidir.

Ulu'l-emri/Emir sahibini dinlemek ve ona itaat etmek vaciptir. Çünkü bunda "Seddu'z-Zerâi"[4] vardır.

Ve Ba'du Ey Kardeşlerim:

Şüphesiz ki mü'minlerin, ahlak edinmeleri gereken özellikleri vardır. Bunlar şunlardır:

---

[4] Seddu'z-Zerâi hakkında İbn Kayyim el-Cevziyye der ki: "Allah (subhanehu ve teala)'nın yüksek dînî nizamına ilim ve insaf gözüyle baktığın zaman, aynı zamanda onun en büyük kaidelerinden birinin de Seddu'z-Zerai kaidesi olduğunu görürsün.
Zerâi: Sebepler, vasıta ve vesileler demektir.
Sedd ise, kapatmak, asla yol ve geçit vermemek demektir.
Seddu'z-Zerai de: Allah'ın haram kıldığı, asla razı olmayıp menettiği şeylere yol açan, sebeb ve vasıta olan şeylerin yasaklanıp menedilmesi demektir." (Yayıncı)

BİRİNCİ ÖZELLİK

ÖFKEDEN VE ACELECİLİKTEN UZAK DURMAK

Şüphesiz ki kişi, emniyet halinde öfkelenirse o, doğruyu idrak edemeyebilir. Bunun için Nebî (sallAllâhu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Hiç bir kimse öfkeli iken iki kişi arasında hüküm vermesin!"[5,6]

Şeyhulİslam İbni Teymiyye bu hadis hakkında şöyle demiştir:

"Şüphesiz ki bu hadis, ilmi meselelerdeki ve amelî meselelerdeki hükme şamildir."

Öfke ve benzeri duygular, zihni sarsan ve kişinin -kendisine yakışmayan bir şekilde- tepki gösterdiği

[5] Buhari, el-Ahkam (6739); Müslim, el-Agdıye (1717); Tirmizî, el-Ahkâm (1334); Nesâî, Âdâbu-l Kudât (5406); Ebu Davud, el-Agdıye (3589); İbni Mace, el-Ahkâm (2316); Ahmed (37/5).

[6] Buharî bunu Sahîh'inde (el-Ahkâm Kitabı-'Kadı Öfkeli İken Hüküm veya Fetva Verir mi?' Bâbı)nda tahric etmiştir. Bkz. Fethu-l Bârî (13/170), Dârusselâm Baskısı. Müslim de bunu Sahîh'inde (al-Agdıye Kitabı-Öfkeli iken Hüküm Veren Kadı'nın Kerâhati Bâbı)nda 762 nosu, Dârusselâm Baskısı ile tahric etmiştir. Ebu Davud Sünen'inde (Kazâ Kitabı-Öfkeli İken Hüküm Veren Kadı Bâbı)nda 515 nosu, (Dârusselâm Baskısı) ile tahric etmiştir. Bunların hepsi de Ebû Bekre (radıyAllah anh) hadisindendir.

hallerdir. Bilakis o, böyle bir öfke üzere iken hüküm vernekten nehy olunmuştur.

Eğer iki hasım arasındaki bir meselede kadı bu halde ise, şüphesiz ki amelî meselelerdeki söz daha derindir. O zaman şüphe yok ki ümmeti ilgilendiren meseleler hakkındaki sözler daha derindir.

Bunun içindir ki, insanlar kendilerine ait olmayan hususlarda acele ettikleri vakit acele etmemek Selefi Salihin'den Sahabe, Tabiîn ve onlardan sonraki müslüman imamların menhecinin vasfından olmuştur.

Ömer bin AbdulAziz (rahimehUllah), Sahabe ve Tabiîni vasfederken şöyle demiştir:

"Size düşen, onların eserlerine sarılmaktır. Şüphesiz ki onlar, bir ilim üzere durdular ve nüfuzlu bir basîretle geri çekildiler."[7]

---

7 Dipnot 2'ye bknz.

İKİNCİ ÖZELLİK

FETVA VERMEDE ACELE ETMEMEK VE FETVA VERME İŞİNİ EHLİNE VERMEK

Şüphesiz ki Sahabe (radıyAllahu anhum) fetva vermekten kaçınmışlardır. Çünkü onlar bir ilim üzere durmuşlardır. Yine onlar, kolay meselelerde bile fetva vermekten kaçınmışlarken büyük ve ağır meseleler geldiği zaman durum nasıl olur? Alelacele fetva vermek ve kelâm etmek, onların menhecinden olabilir mi?

Cevap: Bu onların yaptığı bir iş değildir. Çünkü onlar bir ilim üzere durmuşlar ve nüfuzlu bir 'basar' ile geri çekilmişlerdir.

"Basar" sözcüğü ile murad olunan, Allah (celle ve alâ)'nın Nebî'sine emrederek buyurduğu basîrettir:

قُلْ هٰذِهِ سَبِيلِى اَدْعُوا اِلَى اللّٰهِ عَلٰى بَصِيرَةٍ اَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِى وَسُبْحَانَ اللّٰهِ وَمَا اَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

"De ki: Bu, benim yolumdur. Basiret üzere Allah'a davet ediyorum. Ben ve bana tabi olanlar. Ve ben

Allah'ı tesbih (ederek tenzih) **ederim ve ben müşriklerden değilim."**[8]

Nasıl ki basar/görmek göz içinse basîret de kalp içindir. Kullanımda ikisi birbirine denk gelir.

Dedi ki: "Ve bir basîretle geri çekildiler." Fitne dönemlerinde, Osman (radıyAllah anh)'ın katli zamanında, Ali ve Muaviye (radıyAllahu anhuma) arasındaki ihtilaf zamanında geri çekildikleri gibi. Fitnelerde, olan olduğu demde geri çekildikleri gibi. Şüphesiz ki onlar, derin bir basîret ile geri çekildiler. Onlar geri çekildiklerinde ortada bir derinlik vardır. Geri çekilmek acziyet veya kaçış değildir. O ancak, insanlar Rabbleri (celle ve alâ) ile buluştukları zaman selameti/esenliği talep etmektir.

Allahu (subhanehu ve teâlâ) buyuruyor ki:

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ اَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هٰذَا حَلَالٌ وَهٰذَا حَرَامٌ لِتَفْتَرُوا عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ اِنَّ الَّذٖينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ

"Allah'a iftira etmek için lisanlarınızın yalan vasfetmesiyle: 'Şu helaldir ve şu haramdır' demeyin. Şüphesiz yalanı Allah'a iftirâ edenler felâh bulmazlar."[9]

---

[8] Yusuf Sûresi, 108. âyet

[9] Nahl Sûresi, 116. âyet

Bu âyet: 'Şüphesiz ki bu helaldir, şu haramdır!' demenin tehlikesinin şiddetini beyan etmektedir. Çünkü kişi, ihtilaflı meselelerde veya hakkında ictihad edilen meselelerde neyin Allah (celle ve alâ)'nın hükmüne muvafık olduğundan emin olamaz. Bu meselelerde Selefin Menheci, din için verâ ve ihtiyat olmuştur.

Onlar, şer'î deliller içinde delîli açık seçik olmadıkça: 'Bu helaldir!' demezler. Yine delîli açık seçik olmadıkça: 'Bu haramdır!' da demezler…

Allahu Teâlâ buyuruyor ki:

قُلْ اَرَاَيْتُمْ مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلاَلًا
قُلْ اٰللّٰهُ اَذِنَ لَكُمْ اَمْ عَلَى اللّٰهِ تَفْتَرُونَ

"De ki, "Allah'ın sizin için rızık olarak indirdiğini gördünüz mü? Siz ondan haram ve helâl yaptınız. De ki, size Allah mı izin verdi, yoksa siz Allah'a iftira mı ediyorsunuz?"[10]

وَمَا ظَنُّ الَّذٖينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ اِنَّ اللّٰهَ لَذُو
فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ

[10] Yunus Sûresi, 59. âyet

"Ve Allah'a yalanı iftira edenler kıyamet günü zanları nedir? Şübhesiz Allah insanlara fazl sahibidir, velâkin onların ekserisi şükretmezler."[11]

Âlimler, bu âyetin tefsîri hakkında şöyle demişlerdir: "Bu âyet, ahkâm hakkında sorulan hususlarda cevaz verilmesini derin bir biçimde reddetmeye yeter. Yine bu âyet, ahkâm hususunda ihtiyatın ve kimsenin sağlam ve kesin bir bilgi olmadan bir şey hakkında: 'Bu câizdir, şu câiz değildir!' dememesinin vacip olduğuna delil olarak yeter."

Kesin emin olamayan kimse takvalı olsun ve sussun. Aksi takdirde o, Allah (azze ve celle)'ye iftira atmış olur. Allahu Teâlâ buyuruyor ki:

قُلْ اَرَاَيْتُمْ مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا
قُلْ اٰللّٰهُ اَذِنَ لَكُمْ اَمْ عَلَى اللّٰهِ تَفْتَرُونَ

"De ki, "Allah'ın sizin için rızık olarak indirdiğini gördünüz mü? Siz ondan haram ve helâl yaptınız. De ki, size Allah mı izin verdi, yoksa siz Allah'a iftira mı ediyorsunuz?"[12]

O (celle celaluhu)'nun bu kavli, vaîdin şiddetlilerindendir ve bu (kavil), insanların her sorduğu konuda fetvaya girmekten korkmayı vacip kılar.

[11] Yunus Sûresi, 60. âyet
[12] Yunus Sûresi, 59. âyet

Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem) buyuruyor ki:

"Her kime bir ilim olmaksızın fetva verilirse, onun günahı ona o fetvayı verenin üzerindedir."[13,14]

Kişiye gereken, dînini tehlikeye maruz bırakmaktan, ümmet içinde ihdas edeceği bir günah nedeniyle hasenelerini yok olmaya maruz bırakmaktan nefsini uzak tutmasıdır.

---

[13] Ebu Davud, İlim (3657); İbni Mace, Mukaddime (53); Ahmed (2/365); Dârimî, Mukaddime (159).

[14] Bunu Ebu Davud İlim Kitabı-Fetvadan Kaçınmak Bâb'ında Ebu Hureyre Hadisinden 3657. no ile rivayet etmiştir. İbni Mace'nin Sünen'inde de 53. nolu hadis buna yakındır.

ÜÇÜNCÜ ÖZELLİK

RIFK, TEENNÎ ve HİLM

Şüphesiz ki Allah (celle ve alâ)'nın sevdiği ve razı olduğu şeyleri almak Sahabe (radıyAllahu anhum)'un vasıflarındandır. Rıfk, teennî ve hilm de bunlardandır.

Sahîhayn'de geldiği üzere Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Şüphesiz ki Allah, tüm işlerde rıfkı/yumuşaklığı sever."[15,16]

Nebî (aleyhissalâtu vesselâm) şöyle buyurmuştur:

"Şüphesiz ki Allah, sizin için üç şeyden razı olur: Kendisine ibadet etmenize, O'na hiçbir şeyi ortak koşmamanıza; (Allah'ın) **ip**(in)**e topluca sımsıkı sarılmanıza ve bölünmemenize."**[17,18]

Nebîmiz (sallAllahu aleyhi ve sellem) buyurmuştur ki:

---

[15] Buhari, Edeb (5678); Müslim, es-Selâm (2165); Tirmizî, el-İsti'zân ve-l âdâb (2701); İbni Mace, el-Edeb (3689); Ahmed, 199/6; ed-Dârimî, er-Rukâk (2794).

[16] Bunu Buhâri, Sahihinde (Edeb Kitabı-erRifgu fi-l Emr Bâbında) Âişe (radıyAllahu anha) hadisinden tahric etmiştir.

[17] Müslim, el-Agdıye (1715); Ahmed, (2/367); Malik, el-Câmi' (1863).

[18] Ahmed onu Müsned'inde (14/78); Malik, Muvatta'sında (Selam Kitabı (2/990))da Ebu Hureyre (radıyAllahu anh) hadisinden tahric etmişlerdir.

"Şüphesiz ki rıfk/yumuşaklık, bir şeyde bulunursa onu süsler; bir şeyden de alınırsa, onu lekeler."[19]

Nebî (salavâtUllahi ve selâmuhû aleyhi) (yine) şöyle buyurmuştur:

"Rıfktan mahrum bırakılan, hayırdan da mahrum bırakılmıştır."[20,21]

Yine aynı şekilde Resûl (sallAllahu aleyhi ve sellem), Eşecc Abdulkays'a şöyle hitap etmiştir:

"Şüphesiz ki sende, Allah'ın sevdiği iki haslet vardır: Hilm ve teennî"[22]

---

19 Müslim, el-Birr ve-s Sıla ve-l Âdâb (2594) ve Ebu Davud, el-Edeb (4808)

20 Müslim, el-Birr ve-s Sıla ve-l Âdâb (2592); Ebu Davud, el-Edeb (4809); İbni Mace, el-Edeb (3687); Ahmed (4/366).

21 Bunu Müslim, Sahih'inde (el-Birr ve-s Sıla Kitabı-Rıfkın Fazileti Bâbı)nda Cerîr (radıyAllah anh) hadisinden 6598 nosu ile rivayet etmiştir.

22 Bunu Müslim, Sahih'inde (İman Kitabı-Allahu Teâlâ'ya, Resûlüne ve Dînin Şerâi'ine .... İman Bâbı)nda 117 nosu ile tahric etmiştir.

DÖRDÜNCÜ ÖZELLİK

FİTNE ZAMANINDA BİRLİK OLUNMASI

Selefin Menheci'ni mutalaa edenler, birinci asırda hilaf ve fitneler çoğaldığı zaman, kesinlikle birleşmeyi emretmenin ve fırkalaşmaktan nehyetmenin Selef'in vasıflarından olduğunu göreceklerdir.

İlim ehli, birleşmenin iki türlü olduğuna karar vermiştir:

1. Dinde Birleşme

2. Veliyyu'l-Emr (Ulu'l-Emr, idareci) Üzerinde Birleşme

Bölünme de iki türlüdür:

1. Dinde Bölünme

2. Cemaatte Bölünme

Allah (celle ve alâ) şöyle buyurmuştur:

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللّٰهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ كُنْتُمْ اَعْدَاءً فَاَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَاَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ اِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلٰى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَاَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمْ اٰيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

"Ve topluca Allah'ın ipine sımsıkı sarılın. Ve parçalan(ıp ayrıl)**mayın ve Allah'ın üzerinizdeki nimetini düşünün. Siz birbirinize düşmanlar iken, O, kalplerinizi birleştirdi. Böylece O'nun nimeti sayesinde kardeşler olmuştunuz. Ve siz, bir ateş çukurunun kenarında iken oradan da sizi O kurtarmıştı. İşte Allah size âyetlerini böyle beyan ediyor ki, tâ ki hidâyete erebilesiniz."**[23]

Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem), şu kavli ile birleşmeye ve cemaate teşvik etmiştir:

"Bu ümmet 73 fırkaya ayrılacaktır. Biri hariç onların hepsi ateştedir."

Dediler ki: "Onlar kimlerdir ey Allah'ın Resûlu?"

Buyurdu ki:

"O cemaattır."[24]

İlim ehli şöyle demiştir: Cemaatin mânâsı burada dinde birleşmeyi ve Allah'ın müslümanlardan emir olarak yetkili kıldığı kişi üzerinde birleşmeyi kapsamaktadır.

Yine (sallAllahu aleyhi ve sellem) buyurmuştur ki:

---

[23] Âl-i İmran Sûresi, 103. âyet

[24] Bunu Ebu Davud, Sünen'inde (Sünnet Kitabı-Sünnetin Şerhi Bâbı)nda 650 nosu ile (Selam Yayınevi Baskısı) Muaviye bin Ebî Süfyan (radıyallah anh) hadisinden; İbni Mace, Süneninde (Fitneler Kitabı-Ümmetlerin Bölünmesi Bâbı)nda 574 nosu ile (Selam Yayınevi Baskısı) Avf bin Malik (radıyallah anh) hadisinden tahric etmişlerdir.

"Cemaat rahmettir ve tefrika azabtır."[25]

Bu da, imamların menhecinin cemaate hırslı olmak olduğunun apaçık bir göstergesidir.

Vaktaki Kur'ân'ın mahluk olduğu yönündeki kavil ortaya çıkınca, insanların bir kısmı bu kavli yaymada yarışa girince ve o zamanın ulu'l-emri buna davet edince, İmam Ahmed'in -ki O Ehli Sünnet ve'l-Cemaat'ın imamıdır- öğrencilerinden biri ona dedi ki: "İnsanların içinde olduğu durumu görmüyor musunuz? Allah'ın, yaptıklarını değiştireceği bir söz söylemeyecek misiniz?..." Sanki O, emir sahiplerinin yaptıklarına veya o gün revaçta olan şeye işaret ediyordu. İmam Ahmed (rahimehUllah) bunu nehyetti ve şöyle diyerek ellerini şiddetle silkeledi: "Kan dökmekten sakının, kan dökmekten sakının!"

Çünkü O biliyordu ki bölünmenin şiddeti neticede gruplaşmaya ve sonrasında da hep korkulan kan dökmenin veya çekişmenin vukû bulmasına sebebiyet verecekti.

İslam ümmetine, elindeki Kitab'a ve aynı şekilde Sünnet'e tamamen bilinçle yaklaşması hükmolunmuştur. Şüphesiz ki Ehli Kitab, kendilerinde ki ilmin eksikliğinden değil de bilakis haddi aşma ve tevil nedeniyle parçalanmışlar, ihtilafa düşmüşler ve birbirlerini öldürmüşlerdir.

---

[25] Ahmed'in, Müsned'inde (30/390) Numan bin Beşir (radıyAllahu anhuma)'nın hadisinden tahric ettiği hadisten bir bölümdür. Şeyh el-Elbani: "Senedi hasendir, ravileri sikadır." der

Allah (celle ve alâ) şöyle buyurmuştur:

وَمَا تَفَرَّقُوا اِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى لَقُضِىَ بَيْنَهُمْ وَاِنَّ الَّذٖينَ اُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفٖى شَكٍّ مِنْهُ مُرٖيبٍ

"Ve tefrikaya düşmediler, ancak kendilerine ilim geldikten sonra, aralarında haddi aşmaktan (dolayı tefrikaya düştüler)**. Ve eğer Rabbindan müsemmâ bir ecele kadar bir kelime geçmiş olmasaydı, aralarında hükmedilirdi. Ve muhakkak ki onlardan sonra Kitab'a vâris olanlar ondan mutlak şekk içinde şübhe duyarlar."**[26]

Bunun için âlimler akaid kitaplarında şöyle demişlerdir: "Bölünmenin, fitnelerin ve buğzun bu ümmet içerisinde ortaya çıkmasının en büyük sebebi şu iki şeydir: Bağiy/Haddi aşmak ve tevil."

İnsanların izin verilen şeyin üstüne çıkmaları sebebiyle haddi aşma zuhur ettiği zaman veya şer'î sahîh bir dayanak olmaksızın tevil yapıldığında fitne vaki olur. Ve (bundan) Allahu Teâlâ'ya sığınırız.

[26] Şûrâ Sûresi, 14. âyet

BEŞİNCİ ÖZELLİK

EMİR SAHİPLERİNİ DİNLEMEK

VE

ONLARA İTAAT ETMEK

Nassların delâletine göre müslüman (olan) veliyy'ul-emri dinlemenin ve ona itaat etmenin gerekliliği açıkça zahir olmaktadır. Çünkü dinlemek ve itaat etmek büyük bir iştir. Allah'ın Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) bununla cahiliyye ehline muhalefet etmiştir.

Davetin imamı Şeyh Muhammed bin AbdulVehhab (rahimehUllah) bunu, 'Cahiliyye Meseleleri' adlı eserinde ilk meselelerin içerisinde Tevhid'le beraber zikretmiştir.

Tevhid'i ve Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in onunla cahiliyye ehline muhalefet ettiği hususta şirkten nehyi zikretmiştir...

Birlik olmayı ve bölünmemeyi zikretmiştir...

İtaatı zikretmiştir…

Bu, Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in kendisiyle ümmeti, cahiliyye ehlinin üzerinde bulunduğu hâlden çıkardığı büyük bir asıldır. Bunun için O (sallAllahu aleyhi ve sellem) buyurmuştur ki:

"Benden sonra birbirinizin boyunlarını vuran kafirlere dönmeyiniz."[27,28]

Bir işin nihayeti bu olursa şüphesiz ki ona götüren yolların kapanması da şer'an vaciptir, hatta vaciplerin en büyüklerindendir.

Ümmete, ahde vefada ve misakta veliyy'ul-emre teslim olmak yakışır. Veliyy'ul-emr kendisi ile mü'minlerin dışındaki kafirlerin veya müşriklerin arasında ahd ve misak akdettiği zaman onun yerine getirilmesi hükmolunmuştur. Çünkü Allah (celle ve alâ) şöyle buyurmuştur:

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ اِلَّا بِالَّتِى هِىَ اَحْسَنُ حَتّٰى يَبْلُغَ اَشُدَّهُ
وَاَوْفُوا بِالْعَهْدِ اِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْؤُلًا

"Yetimin malına yaklaşmayın, ancak büluğ çağına erişinceye kadar en güzel bir şekilde (yaklaşabilirsiniz)**. Ve ahdi ifa ediniz, muhakkak ki ahid mes'uliyettir."**[29]

Allah (celle ve alâ) şöyle buyurmuştur:

---

[27] Buhari, İlim (121); Müslim, İman (65); Nesâî, Tahrîmu-d Dem (4131); İbni Mace, el-Fiten (3942); Ahmed (4/358); ed-Dârimî, el-Menâsik (1921).

[28] Bunu Buhari, Sahih'inde (İlim Kitabı/el-İnsât li-l Ulemâ Bâbı)nda ve (Diyetler Kitabı-Allahu Teâlâ'nın “Kim onu ihya ederse...” Kavli Bâbı)nda ve pek çok diğer yerde Numan bin Beşir (radıyAllahu anhuma) hadisinden tahric etmiştir. Bkz. Fethu-l Barî (1/286, 21/237), Baskı: Selam Yayınevi

[29] İsrâ Sûresi, 34. âyet

اِنَّ الَّذٖينَ اٰمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِاَمْوَالِهِمْ وَاَنْفُسِهِمْ فٖى سَبٖيلِ اللّٰهِ وَالَّذٖينَ اٰوَوْا وَنَصَرُوا اُولٰئِكَ بَعْضُهُمْ اَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذٖينَ اٰمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتّٰى يُهَاجِرُوا وَاِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِى الدّٖينِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ اِلَّا عَلٰى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مٖيثَاقٌ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصٖيرٌ

"Muhakkak ki iman edenler ve hicret edenler ve mallarıyla ve nefisleriyle Allah yolunda cihad edenler ve onları barındıran ve yardım edenler, işte bunlar birbirlerinin dostlarıdırlar. Ve iman edip ve hicret etmeyenler, hicret edene kadar, onların velâyetinden size bir şey yoktur. Ve eğer dinde sizden yardım isterlerse, artık yardım etmek üzerinizedir, ancak sizin aranızda ve onların arasında misak bulunan bir kavim aleyhine değil. Ve Allah amellerinizi gözetiyor."[30]

Bu istisna, velâya ve berâya muhalif değildir, çünkü Kur'ân'ın tümü haktır. İbni Kesir (rahimehUllahu teâlâ) bu âyetin tefsirinde şöyle demiştir:

"Hicret etmeyen bu bedevîler eğer dînî bir savaşta düşmanlarına karşı sizden yardım isterlerse, onlara yardım ediniz. Şüphesiz ki onlara yardım etmek sizin üzerinize vacibtir. Çünkü onlar dinde kardeşlerinizdir. Ancak eğer, aranızda bir antlaşma -yani belli bir süreye kadar ateşkes-

[30] Enfal Sûresi, 72. âyet

bulunan kafir bir kavme karşı sizden yardım isterlerse, siz zimmetinizi gözetlememezlik etmeyiniz. Ahidleştiğiniz kimselere karşı yeminlerinizi bozmayınız.

İbni Kesir demiştir ki: "Bu, İbni Abbas (radıyAllahu anhuma)'dan mervîdir."

Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in Hudeybiye Antlaşması'nda yaptığı da budur. Antlaşma (Hudeybiye) döneminde Mekke'den müslümanlardan Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem)'e her kim gelirse gelsin, onu onlara (Mekke'lilere) iade ediyordu. Medine'den müslümanlardan Mekke'ye gidenleri ise müşrikler müslümanlara iade etmiyorlardı.

Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem) bu ahdi ve antlaşmayı yerine getirmiştir:

Ömer (radıyAllahu anh), Nebî (sallAllahu aleyhi ve sellem)'e demiştir ki: "Ey Allah'ın Resûlü, Biz hak üzere değil miyiz ve onlar bâtıl üzere değiller mi?"

Buyurdu ki:

"Evet öyledir."

(Ömer) dedi ki: "O halde neden dînimiz hususunda aşağılanmayı gerektirecek şartları kabul ediyor ve Allah onlarla bizim aramızda bir hüküm vermeden geri dönüyoruz?"

Bunun üzerine (Nebî sallAllahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki:

"Ey Hattab'ın oğlu! Şüphesiz ben Allah'ın Resûluyum ve Allah beni ebediyyen zayi etmeyecektir."[31,32]

Velâ ve berâ meseleleri büyüktür ve önemlidir. Âlimlerden biri bu konularda konuştuğu zaman o bununla, hükümlerin umûmunu kapsayan şeyleri kasteder. Çünkü biz Kur'ân'ı ve Sünnet'i delîl alırız.

Şüphesiz ki velâ ve berâ meseleleri, antlaşmalara, yazışmalara ve ortaya çıkan büyük konulara dalmak, ehlinin işidir, insanların genelinin işi değildir.

Bu hususları avam ile konuşmak hatiplerin ve davet imamlarının menhecinden değildir.

İmam Şeyh AbdulLatîf bin AbdirRahmân bin Hasen bin Muhammed bin AbdilVehhab şöyle demiştir: "Dostluk, düşmanlık, barış, yazışmalar, mal ve hediye verme ve benzeri türden meselelere daldınız. Allah'ın indirdiğinin dışındaki şeylerle hüküm vermek, bedevîlerin ve onlar gibi kaba saba insanların nezdindedir. Bu konularda sadece akıl

---

[31] Buhari, Cizye (3011); Müslim, Cihad ve Siyer (1785).

[32] Buhari'nin Sahih'inde (Şurût Kitabı-Cihadda, Harp Ehli ile Sulh Yapmada ve Şartların Yazılmasında Şurût Bâbı)nda ve (Gazveler Kitabı)nda îrâd ettiği uzun bir hadisin anlamından bir parçadır. Bkz. Fethu-l Bârî (5/403-408) ve (7/453), Baskı: Selam Yayınevi

sahibi, Allah tarafından anlayış kendilerine rızık verilen, hikmet ve fasl'ul-hitap bahşedilen âlimler konuşabilirler."[33]

Allah kendisine rahmet etsin, daha sonra da yine şöyle demiştir:

"Bu hususta konuşmak; geldiğimiz yeri iyi bilmek, tüm genel asılları iyi bilmek üzerine ikame olur. Bu ve diğer bablarda bunları bilmeyenlerin, bunlardan ve detaylarından uzak olanların konuşması caiz değildir."

Şüphesiz ki icmâlden, ıtlâkdan, hitabın konum ve detaylarının marifetini bilmemekten şüphe, hata ve Allah'ı(n muradını) anlamamak hasıl olur ve bunlar dinleri bozar, zihinleri bulandırır ve kişi ile onun Kur'ân'ı anlaması arasına girer.

İbn Kayyim, Kafiye'sinde der ki:

"Sana düşen tafsîl ve beyan etmektir; Beyansız ıtlâk ve icmâl değildir.

Bunlar bu varlığı ifsad etmişlerdir; Zihinleri ve görüşleri her zaman boşa çıkarmışlardır."

Sözünü (rahimehUllahu teâlâ) şöyle bitirmiştir:

"Şüphesiz ki davet imamlarının menhecini anlamak kemâle ermiştir. Bu daveti ayakta tutan şeyi almak, nassları kapsamlı anlayarak İslam'ı tahkîk ettikten sonra, davetin kendisiyle ayakta durduğu şeyi almaktır."

---

[33] Mecmû'u-r Resâil, Sayfa: 11

Bu, emir sahiplerinden iş ehline ve ilim ehline bırakılır. Çünkü bu meselelerde hak olan budur.

Bunlardan daha küçük meselelerde bile avamın tafsîli ve beyan etmeyi anlaması mümkün değil iken onların (yani avamın) bu büyük meseleleri anlamaları nasıl mümkün olur? Bunun için davet imamları mevcut hutbelerinde bu meselelerdeki sözlerini tafsil etmemişlerdir. Çünkü bu, -Şeyh AbdulLatif'in de dediği gibi- ancak veliyy'ul-emre ve insanlara bildikleri mucibince fetva veren ilim ehlinin işidir.

ALTINCI ÖZELLİK

ÂLİMLERİ ONURLANDIRMAK VE ONLARIN DİNDEKİ YERİNİ BİLMEK

Şüphesiz ki ilim ehlinin Kitab ve Sünnette mutlaka gözetilmesi gereken büyük bir yeri vardır. Allah (celle ve alâ) buyuruyor ki:

يَا اَيُّهَا الَّذٖينَ اٰمَنُوا اِذَا قٖيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِى الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللّٰهُ لَكُمْ وَاِذَا قٖيلَ انْشُزُوا فَانْشُزُوا يَرْفَعِ اللّٰهُ الَّذٖينَ اٰمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذٖينَ اُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبٖيرٌ

"Ey iman edenler! Size meclislerde genişleyin denildiğinde genişleyin, Allah size genişlik versin. Ve kalkın denildiğinde kalkın, Allah sizden iman edenlerin ve kendilerine ilim verilenlerin derecelerini yükseltsin. Allah yaptıklarınızdan haberdardır."[34]

Yine O (celle celaluhu), ilim ehlini diğer müslümanlardan özel kılmış ve şöyle buyurmuştur:

وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ وَالْاَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ اَلْوَانُهُ كَذٰلِكَ اِنَّمَا يَخْشَى اللّٰهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمٰٓؤُا اِنَّ اللّٰهَ عَزٖيزٌ غَفُورٌ

[34] Mücadele Sûresi, 11. âyet

"Ve insanlardan ve hayvanlardan ve davarlardan böyle muhtelif renklileri vardır. Allah'tan ancak kullarından âlimler korkar. Şüphesiz Allah Aziz'dir, Ğafur'dur."[35]

Çünkü onlar, konuştukları veya öğrettikleri zaman kesinlikle haşyetten yola çıkarlar.

Biz ilim ehline uymakla, onlara müracaat etmekle memuruz.

Zikir ehline sorduğun ve onlar da bu hususta şerîatın maksadlarını gerçekleştiren bir biçimde sana fetva verdikleri zaman kusurlar düzelir.

İlim ehli hakkında ta'n etmek (ilim ehlini yaralamak) dinden değildir. Onların kadir kıymetlerini azaltmak/düşürmek de dinden değildir. Bilakis bunlar cahiliyye amellerindendir.

Şeyhulİslam İbni Teymiyye, Tahaviyye şârihi ve bir grup ilim ehli şöyle demişlerdir: "Sahabe kıtali istemiyordu. Ancak onlar kendilerini, haricilerin taraflar arasında gösterdikleri gayret neticesinde savaşırken buldular."

İmamlara, hatiplere ve her ilim talibine düşen, eskilerin kıssalarından ibret almak ve tarihi tam bir dikkatle okumaktır.

---

[35] Fatır Sûresi, 28. âyet

Allah (celle ve alâ) ibret almaya teşvik hususunda şöyle buyurmuştur:

لَقَدْ كَانَ فِى قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِى الْاَلْبَابِ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرٰى وَلٰكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

"Andolsun, onların kıssalarında ulul'elbab için bir ibret vardır. Bu (Kur'ân) **uydurulmuş bir söz değildir. Ve lâkin önündekinin tasdiki ve her şeyin tafsilidir ve iman edecek bir kavim için hidayet ve rahmettir."**[36]

Yani: Eskiden yaşamış nebîlerin kıssalarında. Geçmiş ümmetlerin tarihinde de bir ibret vardır.

Sahabe (rıdvânUllahi aleyhim) arasında savaş çıkmasının keyfiyyetine bakılması ibretlerin en büyüklerindendir.

[36] Yusuf Sûresi, 111. âyet

Fitne Nasıl Ortaya Çıktı ve Nereye Götürdü?

-Osman (radıyAllahu anh)'ın katledilmesi, mâlî işlerde ondan intikam alınması ve yüklendiği idarecilik sebebiyleydi. Bu nedenle haricîler ayaklanmış ve olan olmuştur. Ancak onlar bunu tevil ile yapmışlardır. Onlar dîni kerih görüyor değillerdi ama Sahabe'nin Menheci hilafına tevilde bulundular.

-Ali ve Muaviye (radıyAllahu anhuma) arasında çıkan savaşı ikisi de istemiyordu.

-Âişe (radıyAllahu anha)'da buna müdâhil oldu. O da barıştan başka bir şey istemiyordu.

YEDİNCİ ÖZELLİK

GEÇMİŞ ÜMMETLERİN TARİHİNDEN İBRET VE ÖĞÜT ALMAK

Tarih kitaplarını okuyanlar, fitneler zuhur ettiği zaman işleri şüpheli olan insanların ilk sığındıkları şeyin ilim ehlini ta'n etmek/yaralamak olduğunu ve bu hususta yarıştıklarını görürler. Bu, övülmeyen bir şeydir ve bu, Sahabenin âlimlerine karşı haricîlerden hasıl olandır.

Bu, Medîne-i Münevvere ayrıcalıklı kılındığı ve Mekke-i Mükerreme mancınıkla dövüldüğü zaman bağî/haddi aşanların ehlinden ortaya çıkan şeydir. Pek çok dönemde bunun gibi şeyler ortaya çıkmıştır.

Cerh ve ta'dîl kitapları ümmet içerisinde kılıcı rey edinenler hakkında dolup taşmıştır. Apaçık görünen durum budur. Müslümanların kendisine müraacaat ettiği kişileri, onlara müracaat etmesinler diye lekelemek, ümmet içerisinde kılıcı rey edinenlerin araçlarındandır.

Her ta'n edenin kılıcı rey edinmesi gerekmez. Ama onlar kılıçtan sakındırana ta'n ederler . Ta'n eden kimsenin kılıcı rey edinmesi gerekmez çünkü o, bir tevil için ta'n ediyor, ilimdeki noksanlıktan ve benzeri bir sebepten ötürü ta'n ediyor olabilir.

SEKİZİNCİ ÖZELLİK

MAKSATLI BİLDİRİLERE MEYLETMEMEK

Çağımızdaki olaylara ilişkin duruma gelince herkes onları takip ediyor. Korktuğumuz şey, duyduklarımıza inanmamızdır. Bu verilen bilginin kaynağı siyonist dünya lobisinin yandaşları olabilir.

Malumdur ki bu da ümmetin davalarına hizmet etmez. Aksine ümmetin düşmanlarının davalarına hizmet eder.

Sanki bu bilgiler tevatür ile gelmiş veya güvenilir âdil kişilerin onayladığı bir nakille gelmiş gibi bunlardan etkilenmek, bu bilgileri temel almak ve bunlara yönelmek, ne akıllı insanların menhecidir ve ne de fazîletli kişilerin yoludur.

Malum olduğu üzere şüphesiz ki menheci(miz), Ehli Sünnet ve'l-Cemaat'ın menhecidir. O (Ehli Sünnet ve'l-Cemaat), üzerine tecdîdî davetin, islah edici imam Muhammed bin AbulVehhab'ın (Allah O'na rahmet etsin; O'nun yanında yer alanlara, O'na yardım edenlere ve O'nu destekleyenlere de merhamet etsin) davetininin temelidir.

Bu davet, bir boşluktan ortaya çıkmamıştır, ancak Kitab ve Sünnet'te(ki) fıkıh üzerine tesis edilmiştir.

Bu davetin fıkhı, âlimlerinin sözlerini ve menhecini almaktır. Onlar -Allah'a hamd olsun- müceddid imamın zamanından bu zamana kadar devam etmektedirler. Onu şimdikiler mâzîden bir fıkıh ve bir basîret ile nakletmişlerdir.

DOKUZUNCU ÖZELLİK

İMAMIN EMRİ İLE DAVETTE CİHADA SARILMAK

Şüphesiz ki Allah'ın kelimesinin en yüce olması için Allah (celle ve alâ) yolunda cihad etmek hükmolunmuş şer'î bir emirdir. Kitap ve Sünnet'ten pek çok nass buna delildir ve ümmetin Selefi de bunun üzerinde icmâya varmıştır ve bu akaid kitaplarında tedvin edilmiştir.

Ama cihad da bu dînin diğer meseleleri gibidir. Fıkıh kitaplarında veya müstakil cihad kitaplarında tafsil edilen şartları, rükünleri, vacipleri, detaylı hükümleri vardır. Namazın, zekatın, orucun, haccın ve sair şerîat hükümlerinin şartları (gibi).

Durum böyle olunca şüphesiz ki cihadın hükümlerinin ilki ve şartlarının ilki: Cihada çağıran kişinin veliyy'ul-emr olmasıdır.

İnsanlardan kimseye, cihada davet hususunda veliyy'ul-emre iftira atmak düşmez.

Bu, Kur'an, Sünnet, Ehli Sünnet ve'l-Cemaat'ın icmâsı ve davet imamlarının (Allah onlara rahmet etsin) sözlerinin delîli ile zahirdir.

Ehli Sünnet ve'l-Cemaat'ın icmâsı, cihadın iyi veya facir her imamla yürürlükte olduğu üzerinedir.

Onların "Her imamla beraber" sözü; işitilen ve itaat edilen, otorite kendisine ait olan bir imamın bayrağı altında cihad etmekten başka bir yol yoktur anlamındandır.

Tüm davet şeyhlerinin, bu vakte benzer bir vakitte insanlara tevcih ettikleri genel nasîhat hususundaki kavli buna delâlet etmektedir.

Şeyh Muhammed bin AbdulLatif bin AbdurRahman, Şeyh Sa'd bin Hamd bin Atîk ve Şeyh Muhammed bin İbrahim bunlardandır.

Onlar nasîhatlerinde, veliyy'ul-emri dinlemenin ve ona itaat etmenin vacip olduğuna delâlet eden nassların siyâkından sonra aşağıdaki metni söylemişlerdir:

"Veliyy'ul-emri dinlemenin ve ona itaat etmenin, onunla çekişmenin ve ona karşı çıkmanın haram kılınmasının vacip olduğu hususunda Kur'ân'î nasslarda, nebevî hadislerde ve muhakkik âlimlerin sözlerinde geçen şeyler anlaşıldığında, (görülüyor ki) dînî ve dünyevî maslahatların intizamı ancak imamet ve cemaat iledir. Açıkça ortaya çıkıyor ki veliyy'ul-emre itaatten çıkmak ve onun aleyhine gazve veya benzer bir şey uydurmak masiyettir, Allah'tan

ve Resûl'unden ayrılmaktır ve Ehli Sünnet ve'l-Cemaat'ın üzerinde bulunduğu hale muhalif olmaktır."[37]

Bu, gözetmemiz gereken tekâmül etmiş bir menhectir. Çünkü ilim ehli ve emir sahipleri izinden sonra cihadın yürürlükte olduğunu bildirmişlerdir.

İş "Evet, ama ondan sonra olan nedir?" demen değildir. Yine iş "Hayır, ama ondan sonra olan nedir?" demen de değildir.

Şerîatta da geldiği gibi, mefsedetlerin def'i ve maslahatların tahsîli ancak böyle gözetilebilir.

---

[37] Ed-Durer es-Seniyye (7/291)

ONUNCU ÖZELLİK

SAHABE (RADIYALLAHU ANHUM) HAKKINDA TA'N ETMEKTEN DİLLERİMİZİ MUHAFAZA ETMEK

Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in ashabına sataşmaktan dillerimizi korumak ve kalplerimizde iman edenlere kin bulunmaması, bizim akîdemizdendir.

Allah (subhanehu ve teala) şöyle buyurmuştur:

وَالَّذِينَ جَاؤُ مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِاِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْاِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِى قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ اٰمَنُوا رَبَّنَا اِنَّكَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ

"Ve onlardan sonra gelenler derler ki: Rabbimiz bizi ve bizden önce îman ile geçmiş kardeşlerimizi mağfiret et ve îman edenlere kalplerimizde kin tutturma! Rabbimiz! Şüphesiz sen Rauf'sun, Rahîm'sin!"[38]

Resûl (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Ashabıma sövmeyiniz. Nefsim elinde olana yemin olsun ki sizden biriniz Uhud kadar altın infak etse bile

[38] Haşr Sûresi: 10. âyet

onlardan birinin ne bir müddüne[39] **ve ne** (de) **yarısına ulaşabilir."**[40,41]

Ebu Muhammed el-Berbehârî (rahimehUllah) şöyle demiştir:

"Bir adamı, Nebi (sallAllahu aleyhi ve sellem)'in ashabını ta'n ederken görürsen bil ki o, heva ehlidir. Çünkü Allah Resûlu (sallAllahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

"Ashabım anıldığı zaman (kendinizi/dilinizi) **tutunuz."**[42]

Ne onların kusurlarından, ne haberlerinden (onlar hakkında anlatılanlardan) bir şeyi, ne de ilmi sana kapalı olan bir şeyi anlat. Bunları, (orada burada) anlatacak başka bir kişiye de söyleme. Çünkü onları duyurursan kalbin selamet bulmaz..."

---

[39] Bir ölçü birimi (yayıncı)

[40] Buhari, Menâkıb (3470); Müslim, Sahabenin Fazîletleri (2541); Tirmizî, Menâkıb (3861); Ebu Davud, Sünnet (4658); İbni Mace, el-Mukaddime (161); Ahmed (3/55).

[41] Buhari bunu Sahih'inde (Nebî'nin Ashabının Fazîletleri Kitabı)nda (4/195); Müslim, Sahîh'inde (Sahabenin Fazîletleri Kitabı-Sahabe RadıyAllahu anhum'a Sövmenin Haram Kılınması Bâbı)nda, Ebu Said el-Hudrî hadisinden (4/1967) lafız Müslim' ait olmak üzere tahric etmişlerdir.

[42] Mecma'u-z Zevâid'de (7/202) AbdUllah bin Mesud (radıyAllahu anh) hadisinden zikredilmiştir. Orada: Bunu Taberânî rivayet etmiştir... (ifadesi vardır). İraki: "Hasendir" demiştir. Şeyh el-Elbani hadisi "Sahih Hadisler Silsilesi" isimli eserinde zikreder.

Sonra (rahimehUllah) şöyle demiştir: "Müslümanların annelerinden hiçbirini de hayır dışında bir şeyle anma."[43]

Tarihi, tefekkür ederek okumalı ve işlerin temellerine ve nihayet bulduğu şekle nasıl geldiğine bakmalıyız.

[43] "Tabakât'il-Hanâbile" (2/35, 36)'dan

SONSÖZ

Muhakkak ki kelimede birlik üzerinde ittifak edilirse, birlik ve dînin toparlanması elde edilir. Şerrin reddi, bölünme ile sağlanamayacak bir şeydir. Şüphesiz ki insanı şüpheye düşüren şeylerin, insanı şüpheye düşürmeyen şeylerle yer değiştirmesi, üzerinde dînin döndüğü hadislerden birinde de geçtiği gibi köklü bir asıldır. O hadis şudur:

"Sana şüpheli olanı, sana şüphesiz olana terket."[44,45]

Bize düşen, Allah (celle ve alâ)'ya her hâlükarda takvaya sarılmak; dengeye, hikmete ve şerîate muvafık davranmaya azimli olmak; Selefin Salih'in Menheci'ne uygun davranmada kusur etmemektir.

Hamaset isteyenlerin çoğu eğer sana muvafık olmazsa üzülme. Fakat ümmetin ve Selefi Salih'in Menheci'nin üzerinde durduğu şeyi mutlaka söylemelisin.

---

[44] Tirmizî, Kıyâmetin Sıfatı ve er-Rukak ve el-Verâ' (2518); Nesâî, el-Eşribe (5711); Ahmed (1/200); ed-Dârimî, el-Buyû' (2532). Şeyh el-Elbani Sahihu Süneni Tirmizi'de hadis için: "Sahihtir" demiştir.

[45] Bunu Tirmizî, Sünen'inde (Kıyâmetin Sıfatı Kitabı)nda (2518) nosu ile tahric etmiştir. Nesâî de Sünen'inde (el-Eşribe Kitabı-Şüpheli Şeylerin Terkine Teşvik Babı)nda (8/329), Hasan bin Ali (radıyAllahu anhuma) hadisinden tahric etmiştir.

Çünkü fitneler baş gösterdiği zaman kurtuluş, Kitab'ta, Sünnet'te ve Selefi Salih'in rehberliğindedir.

Allah (celle ve alâ)'dan herkesi rızası bulunan şeylere muvaffak etmesini; kalplerimizi aldatıcılık ve kinden kurtarmasını; bizleri, mü'minlere dost ve kafirlere düşman olmayı gerçekleştiren kimselerden eylemesini; bizleri razı olduğu ve razı ettiği kimselerden kılmasını; (celle celaluhu)'nun bizleri tevfîkinden, amellerimizin, günahlarımızın ve kusurlarımızın kötülüklerini örtmekten mahrum bırakmamasını diliyorum.

Allah (subhânehû)'dan, işlerimizi idare edenleri, içinde hayır bulunan şeylere muvaffak kılmasını; onları sapan ve saptıran değil de, hidayete erdiren ve hidayete eren kimseler kılmasını; bu ümmet için kendisiyle taat ehlinin aziz kılındığı ve masiyyet ehlinin (manevî) tedavi edildiği doğruluğun emrini tesis etmesini diliyorum.

Yine O (celle celaluhu)'dan âlimlerimizi içinde hidayet ve doğruluk olan şeylere muvaffak kılmasını; herkesin kelimesini birr ve takva üzere birleştirmesini ve bizi kendisine kavuştuğumuz gün rızasına nail etmesini diliyorum.

Allah, kulu ve resûlü Nebîmiz Muhammed'e, onun tüm âline ve ashabına salâtu selam kılsın!